

- Havets ressurser og fisken tilhører folket, og må derfor forvaltes slik at de kommer lokalbefolkningen til gode
- Sp vil ha en variert kystflåte, så strukturering av fiskeflåten må derfor stoppes
- Sp vil ha et fritt fiske for fartøy under 11 meter i fjordene i de sjøsamiske områdene
- gratis oppstartskvoter til unge som vil bli fiskere
- Sametinget må få tildelingsrett på kvoter til kombinasjonsdrift for jordbruk, reindrift og fiske. Disse kvotene går automatisk tilbake på samme vilkår ved avsluttet fiske
- Sametinget må avsette midler til fiskemottaksstasjoner og føringsordninger i fjord- og kystområder hvor fiskeanlegg er blitt borte

Oppdrett

- Villaksen skal sikres ved skjerming mot oppdrettsanlegg i fjorder med laksemerder

Sps valgliste

for valgkrets nr. 4:

1. Ludvig Rognli,	1965,	Manndalen, Kåfjord
2. Ingjerd Toften,	1966,	Kvaløysletta, Tromsø
3. Sandra Borch,	1988,	Tromsø
4. Arnhild Lindholm,	1952,	Takvatn, Balsfjord
5. Svein O. Leiros,	1969,	Birtavarre, Kåfjord
6. Anne Grethe Normann,	1971,	Finnsnes, Lenvik
7. Idar Pedersen,	1948,	Olderdalen, Kåfjord
8. Rita Solberg,	1985,	Birtavarre Kåfjord
9. Reidar Vang,	1944,	Mellemjord, Lyngen
10. Svein P. Pedersen,	1945,	Normannvik, Kåfjord

www.senterpartiet.no

<https://www.facebook.com/senterpartiet>

Bli medlem - send SMS med kodeord SP til 2350

<https://www.facebook.com/samepolitikk/>

- Før oppdrettsanlegg får utvide laksekonsesjoner, skal det være foretatt miljøanalyser av fjorden med tanke på fjordens bærekraft og eventuell forurensning
- Det må avsettes nødvendige midler til en uholdt forskning på oppdrettsnæringens virkninger på livet i havet, i fjorder og elver langs kysten
- Oppdrettsnæringen må betale en egen årlig avgift per slaktet kilo til vertskommuner for bruken av fjordarealer til oppdrett

Nordområdenes ressurser

- Nordområdene har verdifulle ressurser: mineraler, olje og gass
- Nordområdene har sårbar fauna og dyreliv som er livsgrunnet for urfolk som samer og inuitter
- Samene bør derfor sikres fast representasjon i Barentsrådet og andre råd og utvalg

Samferdsel

Sp vil øke tilskuddene til samferdsel, og særlig til vedlikehold av fylkesveier i Distrikts-Norge.

- Veinettet må opprustes til en standard i hele Gaisi som tåler morgendagens transport av varer og tjenester
- Jernbane til Tromsø må utredes som et alternativ for den økende trailertrafikken som allerede i dag transporterer milliardverdier

Lokalt sjølstyre

- Sp er imot at kommuner og fylker blir slått sammen ved tvang
- I stedet ønsker Sp et lokalt sjølstyre hvor alle sammenslåinger skjer ved frivillighet
- Tvangssammenslåinger av kommuner kan ramme små samiske kjernekommuner hardt og derved svekke samisk kultur i regionene

 Sametings-
valget

Valgkrets nr. 4
Gaisi valgkrets

1. Ludvig Rognli er 1.kandidat i Gaisi og har helt fra 16-årsalderen hatt mange verv, og er nå med i formannskapet og sitter som varaordfører i Kåfjord kommune. Han er opptatt av sjøsamisk kultur og næring, og er bonde i Manndalen i Kåfjord. En grunntanke hos Ludvig er at det skal kunne være mulig å drive kombinasjonsnæringer for å leve av mindre bruk i jordbruket i Nord-Troms. Han har ellers vært medforfatter av en bok om samisk kunst sammen med sin bror, som er kunstner i Oslo. Ludvig har engasjerte meninger om hva som er en god Sp-politikk.

2. Ingerd Toften er født i Karasjok og vokste opp i Tana, og har etter sykepleierutdannelsen i Finnmark bodd i Narvik, nå Tromsø. Hun har arbeidet som sykepleier, verneombud, tillitsvalgt for Norsk Sykepleierforbund og lærer for helsesekretærolever i videregående skole. Foruten samisk språk og kultur, er hun sterkt opptatt av fiskerinæringen, helsespørsmål og omsorg for barn og eldre – og av Sp-politikk.

3. Sandra Borch har lang erfaring fra SpU og er en meget profilert politiker. Hun er i dag advokat, og sitter for Sp i Troms fylkesting og er Troms Sps førstekandidat til stortingsvalget.

4. Arnhild Lindholm har lang erfaring fra kommunestyret i Balsfjord, styret for Troms Sp og senterkvinnene. Hun er medlem av Sps samepolitiske råd og leder for valgkrets 4.

5. Svein Leiros har politisk erfaring fra Kåfjord kommune, hvor han nå er ordfører. Svein er leder av Troms Sp og andrekandidat til stortingsvalget.

Ta hele Norge i bruk

Senterpartiet ønsker at Sametinget, samenes folkevalgte organ, skal ha hovedansvar for å utvikle samisk språk, kultur, næringer og rettigheter på samenes eget grunnlag.

- Sametingets årlige budsjetter og økonomi må styrkes
- Sametingets kompetanse til å utøve sin egen politikk må styrkes, slik at det ikke bare fører videre det Stortinget og departementene har bestemt
- Sp vil styrke omdømmet til Sametinget som et godt rådgivende organ i samiske saker

Språk

Samisk språk, kultur og samfunnsliv må vitaliseres, og vi i Sp vil:

- styrke samisk språkopplæring og kulturforståelse fra barnehage til universitet og høgskoler
- fremme arbeidet for de samiske språkene i Norge ved å styrke Sametinget og kommunene
- at samenes særskilte behov må vektlegges ved at muntlig samisk blir aktivt brukt (språkbud)
- at Sametinget må tilføres ekstra midler til språkutvikling til de som mistet sitt morsmål og ønsker å få det tilbake
- det utdannes flere samiskspråklige lærere på alle nivåer, også til helse- og sosialarbeidere
- at nettbasert samisk språkopplæring videreutvikles og styrkes (jf. nettstedet Oahpa)

Sp vil nedsette en sannhetskommissjon for å finne ut hvorfor den samiske kulturen forsvant og peke på løsninger for å gjenopprette dette

Kultur

Sp vil arbeide for:

- at Senter for nordlige folk i Kåfjord og sjøsamiske museer i Gaisi blir styrket
- at samiske festivaler som urbefolkningsfestivalen Riddu Riđđu får økt støtte
- flere sjøsamiske møteplasser, slik at man på kysten får lære sjøsamiske dialekter, ord og uttrykk etter mønster fra språksentrene i Kåfjord og Tromsø

- utbyggingen av «Samisk hus» i alle byer i Gaisi og ellers i Nord-Norge
- samiskspråklige medier ved å sikre dem økt statstilskudd
- at det blir etablert en landsdekkende, upolitisk samisk kulturorganisasjon i Norge

Helse og omsorg

- Samisk kultur- og språkforståelse skal være en del av helse- og sosialtilbudet for eldre
- Samisktalende eldre skal sikres samiskspråklig helsepersonell i helse og omsorg

Samisk næringsliv

- Tradisjonelle samiske næringer reindrift, jordbruk og fiske i kyst- og fjordområder må skjermes
- Fiske skal kunne kombineres med andre næringer uten begrensninger for å sikre gode vilkår for næringsutøvelse i samiske bosettingsområder
- Reindrift og landbruk er viktige næringer fordi de utnytter beiteområder i utmarka som ellers ikke vil bli brukt
- Det er viktig å få til et godt samarbeid mellom lokalbefolkning og reindriften
- Bruk av naturressurser, forvaltning og høsting av dem skal komme lokalbefolkningen til gode

Roviltbestanden et statlig ansvar

- Det skal være plass til rovdyr, men bestanden må holdes nede på et bærekraftig nivå
- Tallet ynglende rovdyr som bjørn, jerv, gaupe, ulv og også ørn må følges nøye hvert år, og skadedyr må tas raskt ut
- Det må være statens ansvar å skaffe mat til rovdyrene – ikke den enkelte reineier eller gårdbruker
- Erstatning for tapte dyr på beite utover normaltap skal betales ut, uten at staten stiller strenge krav til dokumentasjon siden noen rovdyr fjerner hele beitedyret

Fiskeri

Sp sier nei oljeboring i gyteområdene for skreien utenfor Lofoten og Vesterålen.